

Dona, jove, lesbiana

És evident que, en els últims anys, més enllà de les conquestes polítiques concretes, s'ha obtingut un cert consens social en les societats occidentals quant a la reivindicació gai-lesbiana i bisexual per la igualtat de drets.

Ara bé, ja trenta anys enrere, quan l'anomenat moviment d'alliberació homosexual començava a organitzar-se a l'Estat espanyol, les diferències entre els gais i les lesbianes eren notòries. En una societat fonamentada en el masclisme, l'espai públic, és a dir, el carrer, els mitjans, la paraula, era reservat per als homes, mentre que el privat restava per a les dones: la casa i la família. El mateix règim franquista no va donar el mateix tractament a unes i altres: a diferència dels homes gais, molt poques lesbianes van ser considerades "perilloses" i empresonades en conseqüència. Això respon a la premisa que afirma Beatriz Gimeno, presidenta de la FELGT, la federació estatal d'organitzacions homosexuals i transsexuals: "Per a que et treguin la llibertat, primer has de tenir-la". I les lesbianes, com a dones, no disposaven de llibertat. La seva presó era la casa on vivien, o els psiquiàtrics on les tancaven pares o germans.

Des del Consell de la Joventut de Barcelona ens preguntem com es pot indemnitzar a totes les dones lesbianes que van patir la repressió franquista i que no figuren a cap registre oficial.

La visibilitat no és una moda, és un tema polític i social de primer ordre; un punt fonamental en l'agenda de qualsevol associació que lluiti pels drets de les persones GLBT.

És el moment de reflexionar sobre la visibilitat de les lesbianes a Catalunya i on estan les lesbianes quan diem GLBT (Gai, Lesbiana, Bisexual i Transsexual). En bona mesura, les lesbianes són invisibles per tot el món heterosexual i, fins i tot, de vegades ho són també dins el propi col·lectiu GLBT; invisibles en dur a terme les seves reivindicacions pròpies i específiques.

L'atur, la precarietat a la feina, el treball temporal, la subocupació, la pobresa... afecten més a les dones que no als homes. Elles són més vulnerables a nivell econòmic per una discriminació de gènere, i també són les que més pateixen l'assetjament sexual. Ara bé, a les lesbianes se'ls imposa un tercer càstig: el de la seva orientació sexual.

Tot plegat dificulta l'anomenat procés de "sortida de l'armari", que es facilitaria, de ben segur, amb una major visibilitat lèsbica. Actualment, el nombre d'homes famosos que es declaren homosexuals supera el de les lesbianes.

Pel que fa a la consecució de drets, les lesbianes han donat un pas de gegant cap a la igualtat respecte a les parelles heterosexuales a Catalunya.

Fa uns dies, el Parlament va aprovar per unanimitat una reforma del Codi Civil que permetrà que els fills i filles de parelles lesbianes fruit de processos d'inseminació artificial, constin al registre com a fills de totes dues. Fins ara, només era la dona que quedava embarassada la que quedava registrada com la mare del nadó. La seva parella havia de passar per un esgotador procés d'adopció per tal de figurar en el registre civil com a l'altra mare. Amb aquesta reforma, les mares no embarassades ja no hauran de passar pels tràmits de paperassa fins a poder adoptar al nadó.

Tot i així, calen polítiques d'acció positiva que afavoreixin la visibilitat de les lesbianes i facilitin l'acompliment de les seves reivindicacions.